

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΣΥΝΟΜΙΛΙΕΣ

του Τομέα Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας

Παρασκευή 17 Φεβρουαρίου 2023, ώρα 18:00

Φιόνα Αντωνελάκη

Συμβασιούχος διδάσκουσα Νεοελληνικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Η Στέρνα μέσα από το Αρχείο Σεφέρη

Η *Στέρνα*, το έμμετρο ποίημα του Γιώργου Σεφέρη και επιστέγασμα της πρώιμης παραγωγής του, εκδόθηκε εκτός εμπορίου το 1932. Έτσι, η κριτική της εποχής την προσπέρασε. Ο στενός, πάλι, κύκλος του ποιητή δεν την επιδοκίμασε. Ο Σεφέρης, ωστόσο, επανέρχεται στο ποίημα ξανά και ξανά: το 1935, η *Στέρνα* δημοσιεύτηκε στο πρώτο τεύχος των *Νέων Γραμμάτων*· το 1940, συμπεριλήφθηκε στον τόμο *Ποιήματα I*· το 1964, ηχογραφήθηκε για τον δίσκο *Ο Σεφέρης διαβάσει Σεφέρη*. Ακόμα, ο ποιητής εμπλούτισε τις ημερολογιακές του εγγραφές των ετών 1931-1932 με επιστολές που φωτίζουν τη διαδικασία συγγραφής του ποιήματος. Παρά τις απόπειρες του Σεφέρη να κινήσει το ενδιαφέρον για τη *Στέρνα*, η κριτική δεν μετακινήθηκε ουσιαστικά ποτέ από τη θέση πως πρόκειται για «σκοτεινό ποίημα», το αντιπροσωπευτικότερο δείγμα της οφειλής στην «καθαρή ποίηση» του Βαλερύ· έως τώρα, η *Στέρνα* δεν έχει μελετηθεί σε βάθος.

Προτείνω την επανεκτίμηση της *Στέρνας* με την αξιοποίηση, για πρώτη φορά, των χειρόγραφων σχεδιασμάτων που φυλάσσονται στο Αρχείο Σεφέρη στη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη. Οι διαφορετικές γραφές, οι σημειώσεις στο περιθώριο των χειρογράφων και οι κεφαλίδες που τελικά δεν χρησιμοποιήθηκαν, βοηθούν να τοποθετήσουμε τη *Στέρνα* στο σύγχρονό της πλαίσιο με μεγαλύτερη ακρίβεια: στον απόηχο της κριτικής υποδοχής της *Στροφής*, στην περίοδο της «μουσικής μαθητείας» του Σεφέρη (Ταμπακάκη 2011) και της πρώτης γνωριμίας με το έργο του Τ. Σ. Έλιοτ. Ενώ, σύμφωνα με την επικρατούσα άποψη, η παρουσία του Έλιοτ ανιχνεύεται από το *Μυθιστόρημα* (1935) και ύστερα, θα υποστηρίξω πως η *Στέρνα*, που χρωστάει τόσα στον Βαλερύ, συνομιλεί και με τον ποιητή της *Έρημης χώρας*.

Join Zoom Meeting: <https://uoc-gr.zoom.us/j/87477307938>

Meeting ID: 874 7730 7938